

กระทู้ถามที่ ๖๗๙ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอสอบถามแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของทหาร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงกลาโหม ดังต่อไปนี้

ด้วยทหารและลูกจ้างสังกัดกระทรวงกลาโหมจำนวน ๒๕๐,๕๐๗ คน พบว่า มีทหารที่มีเงินเดือนหลังหักหนี้กู้สหกรณ์แล้วมีรายได้น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ มากถึง ๕๓,๒๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒๔ ของกำลังพลกระทรวงกลาโหม และถ้าพิจารณาจากยอดเงินเดือนคงเหลือ ก็จะพบว่า มีนายทหารมากถึง ๘๑,๐๓๐ คน ที่มีเงินเดือนหลังหักหนี้เงินกู้สหกรณ์แล้วต่ำกว่า ๙,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓๕

โดยกองทัพบก จากกำลังพล ๑๓๘,๒๒๔ คน มีทหารที่มีเงินเดือนหลังหักหนี้เงินกู้สหกรณ์แล้วน้อยกว่าร้อยละ ๓๐ มากถึง ๒๘,๓๐๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๔๘ มีทหารที่มีเงินเดือนหลังหักหนี้เงินกู้สหกรณ์แล้ว ต่ำกว่า ๙,๐๐๐ บาท มากถึง ๔๒,๕๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๓๘ กองทัพเรือจากกำลังพล ๔๗,๒๙๓ คน มีทหารที่มีเงินเดือนหลังหักหนี้เงินกู้สหกรณ์แล้วน้อยกว่าร้อยละ ๓๐ มากถึง ๑๑,๑๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕๙ มีทหารที่มีเงินเดือนหลังหักหนี้เงินกู้สหกรณ์แล้วต่ำกว่า ๙,๐๐๐ บาท มากถึง ๑๕,๓๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๔๐ กองทัพอากาศ จากกำลังพล ๓๖,๘๙๙ คน มีทหารที่มีเงินเดือนหลังหักหนี้เงินกู้สหกรณ์แล้วน้อยกว่าร้อยละ ๓๐ มากถึง ๘,๒๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕๓ มีทหารที่มีเงินเดือนหลังหักหนี้เงินกู้สหกรณ์แล้วต่ำกว่า ๙,๐๐๐ บาท มากถึง ๑๑,๙๖๔ คน คิดเป็น ๓๒.๕๑ กองบัญชาการกองทัพไทย จากกำลังพล ๒๑,๐๒๑ คน มีทหารที่มีเงินเดือนหลังหักหนี้เงินกู้สหกรณ์แล้วน้อยกว่าร้อยละ ๓๐ มากถึง ๔,๙๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓๙ มีทหารที่มีเงินเดือนหลังหักหนี้เงินกู้สหกรณ์แล้วต่ำกว่า ๙,๐๐๐ บาท มากถึง ๘,๓๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๖๐ สำนักปลัดกระทรวงกลาโหม จากกำลังพล ๗,๑๗๐ คน มีทหารที่มีเงินเดือนหลังหักหนี้เงินกู้สหกรณ์แล้วน้อยกว่าร้อยละ ๓๐ มากถึง ๕๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๕ มีทหารที่มีเงินเดือนหลังหักหนี้เงินกู้สหกรณ์แล้วต่ำกว่า ๙,๐๐๐ บาท มากถึง ๒,๘๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐๓

ปัญหาหนี้สินทหารที่มีทหารมากถึง ๑ ใน ๕ มีเงินเดือนเหลือไม่ถึงร้อยละ ๓๐ และมีมากถึง ๑ ใน ๓ ที่มีเงินเดือนเหลือไม่ถึง ๙,๐๐๐ บาท ถือเป็นปัญหาภัยความมั่นคงของประเทศ

เพราะหากทหารมีเงินเดือนไม่พอเลี้ยงชีพ ไม่พอที่จะดูแลครอบครัวของตนเอง แล้วจะมีขวัญกำลังใจในการปกป้องอธิปไตยของประเทศชาติและประชาชนได้อย่างไร ปัจจุบันกำลังพลของประเทศไทยมากถึงร้อยละ ๒๐ - ๓๐ กำลังพลเลี้ยงตัวเองไม่ได้จากสหกรณ์ออมทรัพย์อย่างหนัก

มากกว่านั้น ปัญหาหนี้สินทหารได้มีการหารือในการประชุมคณะรัฐมนตรีและมีมติคณะรัฐมนตรีตั้งแต่วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๕/ว๕๓๑ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้ทุกส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และทุกหน่วยงานของรัฐปรับปรุงหลักเกณฑ์การหักเงินเดือนเพื่อชำระหนี้เงินกู้ของบุคลากรในสังกัด โดยต้องมีเงินเดือนคงเหลือเพื่อการดำรงชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ตามแนวทางเดียวกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการหักเงินเดือนบำนาญข้าราชการเพื่อชำระหนี้เงินกู้ให้แก่สวัสดิการภายในส่วนราชการและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ประสานงานให้กับสถาบันการเงินและสหกรณ์ออมทรัพย์ต่าง ๆ กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สวัสดิการให้ต่ำลง และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ กำกับดูแลให้สหกรณ์ออมทรัพย์ทุกแห่งในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สวัสดิการและค่าวงเงินต้นให้มีความเหมาะสม รวมถึงใช้ทุนเรือนหุ้นของลูกหนี้เพื่อบรรเทาภาระหนี้เงินกู้ลง

ต่อมากรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกประกาศกรมส่งเสริมสหกรณ์ เรื่อง แนวทางแก้ไขปัญหานี้สินสำหรับสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ลงวันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สวัสดิการให้อยู่ในอัตราไม่เกินร้อยละ ๕.๗๕ ต่อปี ให้สหกรณ์ออมทรัพย์สามารถขยายระยะเวลาการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ไปจนถึงอายุ ๗๕ ปี การหักชำระหนี้ต้องให้ลูกหนี้มีเงินเดือนคงเหลือหลังหักส่งชำระหนี้เพียงพอต่อการดำรงชีพอย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ของเงินเดือน และให้สหกรณ์สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ผ่อนชำระเงินกู้เฉพาะส่วนที่เกินกว่าทุนเรือนหุ้นได้

อย่างไรก็ตาม หน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมยังไม่ได้มีการออกระเบียบภายในการหักชำระหนี้เงินกู้ของทหารให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ไม่ได้ปฏิบัติตามประกาศของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ทำให้การแก้ไขปัญหานี้สินทหารดำเนินไปด้วยความล่าช้า และยังคงมีทหารที่ถูกหักเงินชำระหนี้เงินกู้มีเงินเดือนเหลืออยู่ไม่ถึงร้อยละ ๓๐ มากถึง ๕๓,๒๑๐ นาย หรือ ๑ ใน ๕ ของกำลังพลทั้งหมด จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงกลาโหมจะเร่งให้เหล่าทัพต่าง ๆ ออกระเบียบเพื่อให้การหักชำระหนี้ต้องให้ลูกหนี้มีเงินเดือนคงเหลือหลังหักส่งชำระหนี้เพียงพอต่อการดำรงชีพอย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ของเงินเดือนให้แล้วเสร็จภายในเมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงกลาโหมมีแนวทางการปกป้องทหารผู้ค้าประกันที่ถูกบังคับทำสัญญาค้าประกันเงินกู้ และตกอยู่ในฐานะลูกหนี้ร่วมซึ่งมิชอบด้วยกฎหมายการค้าประกันฉบับใหม่ แนวทางการยุติการหักชำระหนี้ของทหารผู้ค้าประกันเพื่อชำระหนี้แทนให้กับทหารที่เป็นลูกหนี้อย่างไร และแนวทางการติดตามการทวงเงินที่หักไปก่อนหน้านี้จากสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อคืนให้แก่ทหารผู้ค้าประกันอย่างไร แนวทางดังกล่าวจะแล้วเสร็จเมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

วิโรจน์ ลักขณาอดิศร

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

แบบบัญชีรายชื่อ

คำตอบกระทู้ถามที่ ๖๗๙ ร.

ของ นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน แบบบัญชีรายชื่อ
เรื่อง ขอสอบถามแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของทหาร

ข้าพเจ้า พลเอก ณัฐพล นาคพาณิชย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ได้รับมอบหมาย
จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถามที่ ๑

กระทรวงกลาโหมจะเร่งให้เหล่าทัพต่าง ๆ ออกระเบียบเพื่อให้การหักชำระหนี้ต้องให้ลูกหนี้
มีเงินเดือนคงเหลือหลังหักส่งชำระหนี้เพียงพอต่อการดำรงชีพอย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ของเงินเดือน
ให้แล้วเสร็จภายในเมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๑

กระทรวงกลาโหมตลอดจนกองทัพ ได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาหนี้สิน
ของข้าราชการทหารมาโดยตลอดและต่อเนื่อง ซึ่งตั้งแต่อดีตที่ผ่านมาได้มีระเบียบ คำสั่ง และนโยบาย
ซึ่งอนุมัติโดยหัวหน้าส่วนราชการ เช่น คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ ๕๗/๓๗
ลง ๑๐ มี.ค. ๓๗ ซึ่งกำหนดว่า สมาชิกสหกรณ์ผู้ประสงค์จะขอกู้เงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ จะต้องต้องมีรายได้
รายเดือนคงเหลือไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของเงินได้รายเดือนหลังจากหักหนี้สินเงินกู้สหกรณ์ฯ โดยขอ
ความร่วมมือให้สหกรณ์ออมทรัพย์ฯ พิจารณาคณสมมติผู้กู้ในเรื่องเงินได้รายเดือนคงเหลือ ให้เป็นไป
ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ก่อนอนุมัติให้กู้เงินสหกรณ์ฯ นอกจากนี้ กระทรวงกลาโหมและกองทัพ
ได้มีมาตรการและโครงการต่าง ๆ เพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายตลอดจนเป็นการช่วยเหลือกำลังพล
ที่มีรายได้น้อยให้อยู่ดีกินดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสมฐานะหลายโครงการ เช่น การอบรม
ให้ความรู้ด้านการเงิน การจัดทำบัญชีครัวเรือน การเป็นศูนย์กลางประสานและทำข้อตกลงกับสถาบันการเงิน
เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระดอกเบี้ย การช่วยเหลือบรรเทาหนี้ การรีไฟแนนซ์ อีกทั้ง ยังจัดให้กองทัพ
ได้มีโครงการอบรมอาชีพเสริมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับกำลังพลที่ประสบปัญหาดังกล่าวอีกด้วย
ทั้งนี้ กรณีกำลังพลที่มีรายได้รายเดือนคงเหลือไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ นั้น ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นหลังจาก
การกู้เงินสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ แล้ว โดยเกิดจากการหักชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.),
การหักจ่ายค่าน้ำ ค่าไฟฟ้าห้องพัสดุอาศัยของทางราชการ และจากสถาบันการเงินอื่น ๆ

ปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับปรุงคำสั่งหรืออนุมัติหลักการซึ่งลงนามโดยหัวหน้าส่วนราชการ
เพื่อกำหนดให้การเงินของหน่วย ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีความชัดเจนและเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อ ๑๙ ธ.ค. ๖๖ มอบหมายให้ทุกส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐดำเนินการ
ปรับปรุง/กำหนดหลักเกณฑ์การหักเงินเดือนทั้งเพื่อชำระหนี้เงินกู้และค่าใช้จ่ายอื่นใดของบุคลากร
ในสังกัด โดยต้องมีเงินเดือนคงเหลือสุทธิเพื่อการดำรงชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ซึ่งการพิจารณา
คุณสมบัติของผู้กู้จะต้องผ่านการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาโดยตรงทุกครั้งก่อนอนุมัติเงินกู้สหกรณ์ฯ

ซึ่งจะเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จต่อไป นอกจากนี้จะได้ปรับปรุงมาตรการทางการปกครองเพื่อส่งเสริมให้สหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

คำถามที่ ๒

กระทรวงกลาโหมมีแนวทางการปกป้องทหารผู้ค้าประกันที่ถูกบังคับทำสัญญาค้าประกันเงินกู้ และตกอยู่ในฐานะลูกหนี้ร่วมซึ่งมีข้อขัดแย้งกฎหมายการค้าประกันฉบับใหม่ แนวทางการยุติการหักชำระหนี้ของทหารผู้ค้าประกันเพื่อชำระหนี้แทนให้กับทหารที่เป็นลูกหนี้อย่างไร และแนวทางการติดตามการทวงเงินที่หักไปก่อนหน้านี้จากสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ เพื่อคืนให้แก่ทหารผู้ค้าประกันอย่างไร แนวทางดังกล่าวจะแล้วเสร็จ เมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๒

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๑/๑ กำหนดว่า ข้อตกลงใดที่กำหนดให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ ความดังกล่าวมิให้ใช้บังคับแก่กรณีผู้ค้าประกันซึ่งเป็นนิติบุคคลและยินยอมเข้าผูกพันตน เพื่อรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม หรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ในกรณีเช่นนั้นผู้ค้าประกันซึ่งเป็นนิติบุคคลนั้น ย่อมไม่มีสิทธิดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๘๘ มาตรา ๖๘๙ และมาตรา ๖๙๐ นั้น ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ภายในหน่วยงานกระทรวงกลาโหมและกองทัพ ส่วนใหญ่แล้วปฏิบัติตามประมวลกฎหมายฯ ดังกล่าวตลอดจนการค้าประกันเกิดขึ้นด้วยความสมัครใจและเป็นการตกลงกันระหว่างผู้กู้และผู้ค้าประกัน มิได้มีการบังคับให้ผู้ค้าประกันแต่อย่างใด สำหรับการดำเนินการกรณีผิดชำระหนี้ ภายใน ๖๐ วัน สหกรณ์ออมทรัพย์ฯ จะมีหนังสือทวงถามหนี้ไปยังผู้กู้ฉบับที่ ๑ ภายใน ๓๐ วัน และฉบับที่ ๒ ภายใน ๓๐ วันถัดไป เพื่อชำระหนี้ และหากผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ จึงจะทำการเรียกเก็บจากผู้ค้าประกัน พร้อมกับดำเนินการฟ้องคดีผู้กู้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ก่อนดำเนินการฟ้องคดีต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ เพื่อพิจารณากลับกรองอีกครั้ง ในส่วนของการดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้กู้ที่สืบททรัพย์มาได้เพื่อชำระหนี้สหกรณ์ฯ ซึ่งหากมีเงินเหลือจากการชำระหนี้ ก็จะได้คืนเงินให้กับผู้ค้าประกันต่อไป นอกจากนี้สหกรณ์ออมทรัพย์ฯ บางแห่งยังมีมาตรการช่วยเหลือผู้ค้าประกัน เช่น ผู้ค้าสามารถยื่นเรื่องขอผ่อนผันการส่งชำระ หรือขอยืมเงินจากกองทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันได้

การดำเนินการในปัจจุบัน อยู่ระหว่างการกำหนดมาตรการทางการปกครอง เพื่อส่งเสริมให้มีการปรับปรุงแบบฟอร์มการกู้เงินสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ โดยให้มีการระบุจำนวนเงินกู้ของผู้กู้ และจำนวนภาระหนี้ที่ต้องรับผิดชอบให้ผู้ค้าประกันรับทราบ รวมทั้งการออกคำสั่งหรืออนุมัติหลักการกำหนดขั้นตอนการหักเงินค่าประกันให้ถูกต้องและชัดเจนตามกฎหมายฯ และเมื่อเจ้าหน้าที่การเงินดำเนินการตรวจสอบตามขั้นตอนที่กำหนดแล้วให้รายงานผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้ค้าประกันทราบก่อนดำเนินการหักเงินจากผู้ค้าประกัน ทั้งนี้ ขั้นตอนดังกล่าวจะดำเนินการเมื่อได้เร่งรัดติดตามหนี้ จากผู้กู้ก่อนเป็นลำดับแรกแล้ว ซึ่งจะเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จต่อไป